

**HANDLEIDING
INTAKE, ERVARINGS-
PORTFOLIO EN
ASSESSMENT
BACHELOROPLEIDINGEN
DEELTIJD (FLEX)**

COLOFON

Auteur: Laat, Hanneke J.E.M. de en Verbunt, Margreet C.
Vormgeving: Fontys Lerarenopleiding Tilburg

Niets van deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden, zonder bronvermelding en voorafgaande toestemming van de uitgever.

INHOUD

Colofon.....	2
SAMENVATTING INTAKEPROCEDURE	4
1 HET INTAKEGESPREK	5
2 ASSESSMENT GEKOPPELD AAN HET ERVARINGSPORTFOLIO	5
2.1 Doel assessment ervaringsportfolio.....	5
2.2 Werkwijze assessment voor en na de poort.....	6
2.3 voorbereiding ervaringsportfolio	6
2.3.1 Planning.....	6
2.3.2 Ontvankelijkheidstoetsing en kwaliteitseigen ervaringsportfolio.....	6
2.3.3 Inhoud ervaringsportfolio	7
2.3.4 Assessment.....	8
2.3.5 Onderwijsovereenkomst	8
Bijlage 1 Ontvankelijkheidstoetsing ervaringsportfolio bachelor deeltijd FLOT	9
Bijlage 2 Voorblad ervaringsportfolio	10
Bijlage 3 Zelfbeoordeling.....	11
De leeruitkomst.....	11
De onderbouwing.....	11
Het productenarchief.....	12
Bijlage 4 Bewijsmateriaal of producten en zelfevaluatie	13
Kwaliteitscriteria of eisen aan bewijsmateriaal	13
Voorbeelden van beroepsproducten	13
Vragen die je helpen te bepalen of je klaar bent voor een ervaringsportfolio	14
Bijlage 5 Definities.....	15
Bijlage 6 Overzicht van het curriculum van FLOT	17

SAMENVATTING INTAKEPROCEDURE

1. Eerste oriënterend gesprek (telefonisch of tijdens open dag) tussen opleidingscoördinator en de aspirant¹.
2. Aanleveren van een diplomaportfolio: curriculum vitae en diploma's door de aspirant of student bij de opleidingscoördinator.
3. Bepalen van de vervolgprocedure voor de intake. Mogelijke opties:
 - Geen diplomaportfolio.
 - Een diplomaportfolio.
Diplomacheck door de opleidingscoördinator leidend tot een eventuele vrijstellingsindicatie voor de aspirant of student. Na inschrijving als student vraagt de student de vrijstelling aan bij de examencommissie: aan de hand van de gewaarmerkte diploma's wordt de vrijstellingsindicatie (SVO) door de examencommissie beoordeeld, en dan omgezet in een vrijstelling.
 - Geen ervaringsportfolio en daaraan gekoppeld assessment.
 - De aspirant kiest voor een assessment vóór de inschrijving als student (voor de poort): intake-assessment tegen betaling.
 - De aspirant kiest voor een assessment ná inschrijving als student (na de poort): startassessment (geen kosten)
4. De aspirant of de student stelt zelfstandig een ervaringsportfolio samen.
5. Indienen van het ervaringsportfolio bij de opleidingscoördinator:
 - Bij een intake-assessment vóór inschrijving als student.
 - Bij het startassessment uiterlijk 4 weken na de inschrijving als student (1 oktober).
6. De examencommissie wijst twee assessoren aan.
7. Ontvankelijkheidstoetsing: de assessoren gaan na of het ervaringsportfolio aan de formele eisen voldoet die een beoordeling mogelijk maken (voor of na inschrijving als student).
 - Indien positief: planning van het assessment:
 - vóór inschrijving als student bij een intakeassessment en
 - uiterlijk 8 weken na inschrijving als student (voor 1 november) bij een startassessment.
 - Indien het ervaringsportfolio niet ontvankelijk is, heb je een eenmalige mogelijkheid om ervaringsportfolio bij te stellen en in te dienen binnen de gestelde inlevertermijn.
8. Assessoren beoordelen op basis van het aangeleverde ervaringsportfolio: zelfevaluaties en de specifieke verwijzingen naar onderliggende producten en
9. het assessmentgesprek (30'tot 45') volgens de STARRT-methodiek.
 - Voor inschrijving als student is het een intake-assessment.
 - Na inschrijving als student wordt het startassessment genoemd.
10. Resultaat assessmentgesprek:
 - Nabespreking assessmentgesprek door assessoren
 - Bij intake-assessment ontvangt de student via de mail een indicatie evc's (eerder verworven competenties), deze indicatie laat de student na inschrijving door de examencommissie omzetten in studiepunten. De beoordeling van de eenheden van leeruitkomsten via het ervaringsportfolio en assessment wordt afgerond met een beoordeling: voldaan of niet voldaan.
 - Bij startassessment ontvangt de student een beoordeling van evc's en voeren de assessoren de studiepunten voor afgeronde eenheden van leeruitkomsten in. De beoordeling wordt afgerond met voldaan of niet voldaan.
 - Een assessmentgesprek dat de evc's toetst, gebaseerd op het ervaringsportfolio kan niet worden herkanst. Een student die eenheden van leeruitkomsten niet heeft aangetoond behoudt twee reguliere tentamenkansen per studiejaar met een tentamenvorm zoals opgenomen in het programmaoverzicht van de opleiding.
11. De indicaties afkomstig van de diplomacheck en het assessmentgesprek worden door de student ingebracht in de onderwijsovereenkomst die de student met zijn studieloopbaanbegeleider opstelt.

¹ Met aspirant wordt aspirant-student bedoeld.

1 HET INTAKEGESPREK

Jij als aankomende student, ook wel aspirant-student genoemd, oriënteert je om weloverwogen een keuze te maken voor een opleiding. Om meer informatie te krijgen over de inhoud en duur van je opleidingsprogramma is het mogelijk een intakegesprek te voeren met de coördinator (of een docent) van de opleiding om geheel vrijblijvend informatie in te winnen. Tijdens het intakegesprek (op afspraak telefonisch of op de opleiding) heb je de mogelijkheid om aan te tonen of er sprake is van een bewijs van eerder verworven competenties (OER, artikel 6). Dat kan op basis van een diplomaportfolio. Een diplomaportfolio bevat je CV, kopie diploma's en/of certificaten (feitelijke informatie). Deze bewijzen van eerder verworven competenties kunnen leiden tot vrijstellingen van onderdelen van het programma, ook wel eenheden van leeruitkomsten genoemd. Voorafgaand aan het intakegesprek mail je het diplomaportfolio naar de coördinator van de opleiding.

De opleidingscoördinator geeft een indicatie over welke vrijstellingen mogelijk zijn op basis van diploma's en certificaten en geeft aan welke stappen de student daarvoor moet zetten (incl. na inschrijving het indienen van een verzoek om vrijstelling bij de examencommissie van je opleiding)²:

- Er is geen sprake van een indicatie van vrijstellingen voor eenheden van leeruitkomsten op basis van diploma's en/of certificaten.
- Er is wel sprake een indicatie voor vrijstellingen voor eenheden van leeruitkomsten op basis van diploma's en/of certificaten. Het besluit de indicatie van vrijstellingen worden per e-mail gecommuniceerd.

Indien er een vrijstellingsindicatie is afgegeven dan is het zinvol om na je definitieve inschrijving en start van bij de opleiding een verzoek in te dienen bij de examencommissie. De examencommissie is het orgaan dat je verzoek om vrijstellen kijkt en kan overgaan tot het verlenen van één of meerdere vrijstellingen.

De opleidingscoördinator met wie je het intakegesprek voert geeft je tevens een advies voor het wel of niet inbrengen van ervaringen, kennis en vaardigheden in een leerwegonafhankelijke toets: een assessment op basis van een ervaringsportfolio. Informatie over doel en werkwijze van het ervaringsportfolio is beschreven in hoofdstuk 2.

2 ASSESSMENT GEKOPPELD AAN HET ERVARINGSPORTFOLIO

2.1 DOEL ASSESSMENT ERVARINGSPORTFOLIO

Het assessment op basis van het ervaringsportfolio heeft als doel het erkennen van eerder verworven competenties (evc's) op basis van bewijzen van ervaringen, kennis en vaardigheden. Het assessment is een integraal beoordelingsmoment, waarin wordt vastgesteld (erkend) wat je al hebt geleerd, hoe en waar dan ook, zodat je in de opleiding niet meer hoeft te werken aan eenheden van leeruitkomsten die je al beheerst.

Er zijn twee manieren om het ervaringsportfolio ter beoordeling in te zetten. Indien je het ervaringsportfolio beoordeeld wilt hebben vóór de start van de opleiding (voor de poort) zijn daar kosten aan verbonden. Je vraagt dan een **intake-assessment** aan bij de opleidingscoördinator.

² Zie de definitie van intakegesprek in art. 1 van het algemeen deel van de OER 2018-2019.

Je kunt er ook voor kiezen het ervaringsportfolio in te zetten nádat je bent ingeschreven voor de opleiding (na de poort). Je vraagt dan een **startassessment** aan. Voor deelname aan het startassessment zijn geen extra kosten verbonden omdat je al staat ingeschreven.

Samengevat:

Ervaringsportfolio inzetten VOOR de poort → Intake-assessment (kosten aan verbonden)

Ervaringsportfolio inzetten NA de poort → Startassessment (geen extra kosten aan verbonden)

2.2 WERKWIJZE ASSESSMENT VOOR EN NA DE POORT

Aan de hand van een digitale verzameling van bewijsstukken (ervaringsportfolio) toon je aan dat je bepaalde eenheden van leeruitkomsten van de opleiding beheerst. Het portfolio wordt schriftelijk beoordeeld door assessoren op basis van hun gezamenlijke expertise. Vervolgens vindt een gesprek met jou plaats. Het resultaat van het assessment levert je een indicatie op van erkenning van evc's. Deze indicatie wordt per e-mail met jou gecommuniceerd. Indien het assessment voor de poort plaatsvindt, dan wordt pas na definitieve inschrijving én goedkeuring door de examencommissie de indicatie voor evc's omgezet in studiepunten³.

2.3 VOORBEREIDING ERVARINGSPORTFOLIO

2.3.1 PLANNING

Na het intakegesprek kun je starten met de voorbereiding van het samenstellen van het ervaringsportfolio. Indien je kiest voor het startassessment (kosteloos) dan lever je het ervaringsportfolio uiterlijk tot 4 weken na de start van de studie in bij de opleidingscoördinator en wordt het startassessment uiterlijk binnen 8 weken na de start van de studie afgerond. Een ervaringsportfolio dient vooraf aan het assessment eerst ontvankelijk worden verklaard (zie paragraaf 2.3.2). Pas daarna kan het assessment worden gepland.

Kies je voor een intake-assessment dan plan je, in overleg met de coördinator van de opleiding, een moment voor het inleveren van het ervaringsportfolio en plant de opleiding in overleg met jou een assessmentgesprek nadat het portfolio ontvankelijk is verklaard.

Bij een intakeassessment vinden activiteiten voor de start van de opleiding plaats. De indicatie van evc's die je ontvangt voor de poort wordt uiterlijk vier weken na jouw start van de opleiding omgezet in studiepunten.

2.3.2 ONTVANKELIJKHEIDSTOETSING EN KWALITEITSEIGEN ERVARINGSPORTFOLIO

Het doel van de ontvankelijkheidstoetsing is dat het ervaringsportfolio een dusdanige kwaliteit heeft dat de inhoud getoetst kan worden en dat de toetsing valide en betrouwbaar is. Het ervaringsportfolio moet voldoen aan een aantal kwaliteitseisen voordat het inhoudelijk beoordeeld kan worden door één of meerdere assessoren. In een ontvankelijkheidstoetsing (voorafgaand aan het assessment) wordt door assessoren vastgesteld of het portfolio aan deze formele kwaliteitseisen voldoet. Check daarom zelf goed de formele kwaliteitseisen! In bijlage 1 vind je het beoordelingsformulier voor de ontvankelijkheidstoetsing, waarin de kwaliteitseisen staan beschreven.

Je ontvangt binnen 2 werkweken na inlevering van je ervaringsportfolio een e-mail met de uitslag van de ontvankelijkheidstoetsing. Indien nodig heb je één keer de mogelijkheid het portfolio aan te passen.

³ Studiepunten ofwel ec's (European Credits)

2.3.3 INHOUD ERVARINGSPORTFOLIO

Het ervaringsportfolio bevat concrete bewijzen voor wat je kan en waar je goed in bent. De bewijzen moeten gekoppeld zijn aan de inhoud van de leeruitkomsten die je wilt aantonen. Een overzicht van leeruitkomsten van de opleiding waar je interesse in hebt kun je vinden in de studiegids.

Het ervaringsportfolio bevat bewijzen. Echter de bewijzen alleen zeggen niets over wat jijzelf hebt geleerd en wilt aantonen. Je moet in een zelfbeoordeling, gekoppeld aan de eenheid van leeruitkomsten die je wilt aantonen (bijvoorbeeld 'Professioneel handelen', 10 EC in de propedeutische fase), laten zien dat je kritisch kunt kijken naar jezelf en dat je kunt reflecteren op je professionele handelen.

Voor iedere eenheid van leeruitkomsten, die je wilt aantonen op basis van evc's, voeg je per leeruitkomst een zelfbeoordeling toe. De zelfbeoordeling is een oplegblad of analyseformulier van maximaal één A4, waarin gericht wordt aangetoond hoe en waarom de toegevoegde bewijzen aantonen dat je de eenheid van leeruitkomsten beheerst. Bestaat een eenheid van leeruitkomsten uit 3 leeruitkomsten dan vul je voor die eenheid van leeruitkomsten dus 3 analyseformulieren toe. Voorbeelden van bewijzen zijn: een ondernemingsplan, een eigen ontwerp van een lessencyclus, etc. Het moet voor de assessor helder zijn waar precies in de bijgevoegde stukken de bewijzen voor een leeruitkomst te vinden zijn. Daartoe moet je specifieke verwijzingen toevoegen naar onderdelen van het bijgevoegde bewijs.

Het analyseformulier dat in bijlage 3 is toegevoegd maakt gebruik van de STARRT-methode omdat die vorm aansluit bij het assessment. Het is niet verplicht deze vorm van zelfevaluatie te benutten, maar het helpt je wel bij de voorbereiding van het assessmentgesprek. (zie 2.3.4). In bijlage 4 vind je nog informatie over mogelijk bewijsmateriaal en producten en de manier waarop je daarmee kunt omgaan.

Je ervaringsportfolio bestaat dus uit:

- een voorblad ervaringsportfolio waarin je de relevante informatie opneemt die de opleiding nodig heeft, zie bijlage 2;
- Voor iedere leeruitkomst van de eenheid van leeruitkomsten die je wilt aantonen een analyseformulier dat je gebruikt voor de zelfevaluatie, zie bijlage 3.

De schrijftaal en voertaal voor het ervaringsportfolio is Nederlands en de inhoud van het ervaringsportfolio voldoet aan het taalbeheersingsniveau 3F (dat is het taalniveau dat overeenkomt met eindniveau havo-5/mbo-4). Daarvoor gelden de onderstaande criteria.

Begrijpelijkheid

Het is duidelijk wat je bedoelt.

Stijl

Je stijl is passend: niet te informeel of juist te formeel.

Structuur

De structuur van je tekst is logisch en helder. De verbanden tussen alinea's en/of zinnen zijn duidelijk.

Woordenschat

Je woordgebruik is gepast doordat relevante vaktermen en woorden gebruikt worden.

Spelling

Je schrijfproduct bevat slechts incidentele spelfouten. Vergissingen komen alleen voor bij details als de tussen -n, trema's en heel af en toe een fout gespeld werkwoord.

Grammatica

Je schrijfproduct bevat slechts incidentele grammaticale fouten (kromme zinnen, verkeerde werkwoordstijden, etc.).

2.3.4 ASSESSMENT

Nadat je het ervaringsportfolio hebt ingeleverd en is vastgesteld dat het ontvankelijk is voor beoordeling, kan er een assessment worden gepland. Dat is het beoordelingsmoment. De beoordeling vindt plaats door twee, door de examencommissie aangewezen, assessoren die met jou in gesprek gaan. De beoordelaars benutten daarvoor een gespreksmethodiek die bekend staat als de STARRT methode (bijlage 4). Je krijgt een aantal gerichte vragen van de assessoren waardoor je dient in te gaan op de situatie, taak, actie, resultaat, reflectie en transfer. Er is geen herkansing mogelijk van het assessmentgesprek, dat geldt zowel voor het intake-assessment (voor de poort) als het startassessment (na de poort). Wanneer je een eenheid van leeruitkomsten niet op basis van je ervaring hebt aangetoond via je ervaringsportfolio en de beoordeling daarvan in het assessment, neem je als student deel aan het tentamen van de eenheid van leeruitkomsten zoals aangegeven in de studiegids. Je hebt dan net als iedere student twee tentamenkansen per studiejaar.

2.3.5 ONDERWIJSOVEREENKOMST

Bij de start van de opleiding maak je kennis met je studieloopbaanbegeleider (SLB-er). Jij en de SLB-er bespreken jouw studieroute en stellen een onderwijsovereenkomst op. In de onderwijsovereenkomst worden de duur van de overeenkomst en het onderwijsprogramma voor de jou vastgelegd. De onderwijsovereenkomst gaat over jouw planning van de studie rekening houdend met je vrijstellingen en evc's. In het gesprek wordt besproken aan welke eenheden van leeruitkomsten je in het studiejaar wilt werken, op welke wijze je dat wilt (bijvoorbeeld door gebruik te maken van het aanbod van de opleiding of vooral door zelfstudie), hoe jij je werkplekleren inricht en aan welke toetsen/tentamens je gaat deelnemen. Je SLB-er is jouw aanspreekpunt als student.

BIJLAGE 1 ONTVANKELIJKHEIDSTOETSING ERVARINGSPORTFOLIO BACHELOR DEELTIJD FLOT

Naam aspirant/student:		Naam assessor die de ontvankelijkheid beoordeelt:	
Geef aan welke eenheid van leeruitkomsten de beoordeling betreft. Indien je meerdere beoordelingen in één assessment aanvraagt, geef dan alle eenheden van leeruitkomsten aan die getoetst worden.		Code eenheid van leeruitkomst: Code eenheid van leeruitkomst: Code eenheid van leeruitkomst: Code eenheid van leeruitkomst:	
Criterium		Ja	Nee
<p>Voorblad van het ervaringsportfolio bevat de personalia en datum:</p> <ul style="list-style-type: none"> • naam aspirant/student; • naam opleiding waarop het ervaringsportfolio zich richt; • datum. 			
<p>Voorblad van het ervaringsportfolio bevat gegevens m.b.t de werksituatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Indien van toepassing naam werkplek/school/instelling/organisatie waar de ervaring is opgedaan/ het toegevoegde bewijs gerealiseerd is.⁴ 			
<p>Voorblad geeft aan of er een referentie is.⁵</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geen referent beschikbaar; • Indien een (algemene) referent beschikbaar die de opleiding in geval van vragen mag benaderen.: de naam, functie en het e-mailadres van de contactpersoon van bovenstaande organisatie. • Indien feedback of een referentie wordt ingezet als “aanvullend” bewijsmateriaal dan betreft dat (een kopie van de) originele feedback inclusief de naam, functie en e-mailgegevens van de persoon (Dit betreft specifieke referenties of specifieke feedback). 			
Inhoudsopgave en paginanummering.			
Schrijftaal en voertaal is Nederlands.			
<p>Het ervaringsportfolio bevat zelfbeoordelingen en verwijst naar de onderliggende bewijzen van leeruitkomsten. Voor iedere leeruitkomst (onderdeel van een eenheid of set van leeruitkomsten waarvoor je eerder verworven competenties wil aantonen) is een zelfbeoordeling toegevoegd.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De zelfbeoordeling is een oplegblad of analyseformulier van maximaal één A4 waarin gericht wordt aangetoond hoe en waarom toegevoegde producten aantonen dat je de leeruitkomst beheerst. • Het is voor de assessor helder waar precies in de bijgevoegde producten de bewijzen voor een leeruitkomst te vinden zijn. Daartoe worden specifieke verwijzingen toegevoegd naar onderdelen van het bijgevoegde product. 			
De onderliggende bewijsstukken zelf zijn authentiek en moeten te beoordelen zijn door de assessor. De bewijzen zijn een representatie van daadwerkelijk door de aspirant/student uitgevoerde activiteiten of ontwikkelde producten.			
Verwijzing naar de literatuur en opzet literatuurlijst volgens APA-richtlijnen.			
Elk bewijs wordt voorzien van de datum waarop het is opgeleverd. Bewijzen komen uit de recente beroepspraktijk (niet ouder dan 7 jaar).			
<p>Oordeel ontvankelijkheid</p> <p>Alle bovenstaande punten dienen aanwezig te zijn voorafgaand aan de beoordeling van het ervaringsportfolio.</p> <p>Indien bovengenoemde punten niet aanwezig zijn wordt de aspirant/student eenmalig in de gelegenheid gesteld het ervaringsportfolio aan te passen</p>	<p>Dit portfolio is wel/niet* ontvankelijk.</p> <p>Dit portfolio is wel/niet* eerder op ontvankelijkheid beoordeeld.</p> <p>*) doorhalen wat niet van toepassing is</p> <p>Datum:</p> <p>Naam en handtekening assessor:</p>		

⁴ De beoordeling nee is alleen van toepassing indien bewijs verzameld is in een werkplek/school/instelling/ organisatie, maar de gegevens niet zijn ingevuld.

⁵ De beoordeling nee is van toepassing indien de aspirant of student de te benaderen referent of de specifieke feedback of referentie niet voorziet van de noodzakelijke gegevens.

(volledig in te vullen)

<p>Dit portfolio is van (uw naam):</p> <p>Het portfolio is naar waarheid ingevuld en bevat alleen bewijzen van eigen werk.</p> <p>Handtekening:</p> <p>Plaats datum:</p>	
Mailadres aspirant/student	
Naam opleiding waarop het ervaringsportfolio zich richt	
<p>Gegevens m.b.t de werksituatie</p> <p>Indien van toepassing naam werkplek/school /instelling/organisatie waar de ervaring is opgedaan/ het toegevoegde bewijzen gerealiseerd zijn</p>	
<p>Referenties</p> <p>Indien een referent beschikbaar: de naam, functie en een mailadres van een contactpersoon van bovenstaande organisatie die de opleiding in geval van vragen mag benaderen.</p>	

⁶ format portfolio februari 2018

BIJLAGE 3 ZELFBEOORDELING

Je levert per leeruitkomst onderdeel van een eenheid van leeruitkomsten een aparte zelfbeoordeling en onderbouwing aan. Dit is het belangrijkste onderdeel van het ervaringsportfolio.

DE LEERUITKOMST

Code eenheid van eenheid van leeruitkomsten	
Leeruitkomst waarop de zelfbeoordeling betrekking heeft	

DE ONDERBOUWING

Geef een onderbouwing waarom je vindt dat jouw werkzaamheden en vaardigheden een leeruitkomst aantonen. Je kunt (dat is niet verplicht) hiervoor concrete situaties en/of specifieke bewijsmateriaal beschrijven volgens de STARRT-methode⁷.

Situatie. Noem een situatie waarin je de leeruitkomst wil aantonen. Het is een situatie die rijk genoeg is om de onderbouwing voor het bereiken van leeruitkomst volledig uit te kunnen werken.

Taakomschrijving. Beschrijf de taak of opdracht die jij daarin had.

Activiteiten. Omschrijf de activiteiten die je in deze taak, opdracht, functie hebt uitgevoerd. Gebruik hierbij de ik-vorm.

Resultaat. Wat is het resultaat van jouw activiteiten

Reflectie. Geef tenslotte aan wat je voor jezelf leerde in deze taak, opdracht, functie. Benut daarbij ook de feedback die je kreeg.

Transfer. Hoe kunt je jouw ervaringen in de praktijk vertalen naar de opleiding? Geef hier een beargumenteerde onderbouwing waarmee u aantoont deze vaardigheden of onderdelen ervan tot een bepaald niveau te bezitten in relatie tot de opleiding.

Voeg een onderbouwing toe gebaseerd op verschillende actuele (theoretische) bronnen op de plaatsen waar dit in je zelfbeoordeling het beste past.

⁷ <https://meesterschap.wordpress.com/2013/06/09/starrt-methode/> bezocht op 6 februari 2018
Paijmans A. (2016), *ASK and STARRT een cursus voor assessoren, Tilburg, interne publicatie.*

HET PRODUCTENARCHIEF

Hier kun je producten toevoegen, als bewijsmateriaal voor jouw werkzaamheden en verworven vaardigheden. Met dit materiaal onderbouw je jouw zelfbeoordeling. De producten moeten aangehaald zijn in jouw onderbouwing. Denk eraan dat je bedrijfsgevoelige gegevens alleen kunt aanleveren met toestemming van het bedrijf of geanonimiseerd. Zorg voor gevarieerd bewijs.

Maak een lijst van documenten die je als bewijsmateriaal aanhaalt. Voeg voor ieder product een korte omschrijving van het bewijsmateriaal of toegevoegde producten toe met een datum van oplevering. Leg uit hoe jouw bewijsmateriaal tot stand is gekomen. Het is voor de assessor helder waar precies in de bijgevoegde producten de bewijzen voor een leeruitkomst te vinden zijn. Daartoe worden specifieke verwijzingen toegevoegd naar onderdelen van het bijgevoegde product. Gebruik per product een regel per verwijzing.

Productnaam	
Korte omschrijving bewijsmateriaal/toegevoegde producten + datum van oplevering.	Leg uit hoe je bewijsmateriaal tot stand is gekomen.
Indien het een referentie betreft: de naam, functie en een mailadres van een contactpersoon van de organisatie die de opleiding in geval van vragen mag benaderen.	Waarom heb je aan die persoon een referentie gevraagd? Wat is de kern van de referentie voor jouw ontwikkeling?
Verwijzingen	

Herhaal bovenstaande voor ieder product wat u gebruikt als onderbouwing.

Een (beroeps)product vormt op zichzelf nog geen bewijsmateriaal. Het wordt bewijsmateriaal als het op de juiste wijze wordt gerelateerd aan de leeruitkomst(en) en voorzien is van:

- Een beschrijving voor welke leeruitkomst(en) het (beroeps)product wordt ingezet. Je kiest een (beroeps)product waarmee deze de leeruitkomst(en) denkt te bewijzen.
- Een (schriftelijke) onderbouwing van de wijze waarop dit product volgens jou bijdraagt aan de beheersing van een bepaalde leeruitkomst waarbij de beschrijving van de leeruitkomst en de eventuele criteria als uitgangspunt worden genomen.
 - (Schriftelijke) feedback op het product en je onderbouwing, door experts, werkvelddeskundigen en/of medestudenten of collega's (bij een ervaringsportfolio blijft het beperkt tot een referentie op het product). Denk ook aan verslagen van evaluatie-, functionerings- of beoordelingsgesprekken met leidinggevende of vorige werkgever of stagebeoordelaar, feedback van collega's of reacties van opdrachtgevers. In deze gevallen voegt u een referentie toe.
- Een (schriftelijke) reflectie door de student (zo mogelijk op de feedback van de expert) gaat over de aan te tonen leeruitkomsten.

Beroepsproducten zijn producten die inzicht geven in het proces en het resultaat van het handelen van jou in een (authentieke) beroepscontext. Het gaat dus om bewijzen van ervaringen opgedaan tijdens werkzaamheden die de u daadwerkelijk in de praktijk heeft uitgevoerd.

Zorg voor gevarieerd bewijsmateriaal en bewijsmateriaal dat door de opleiding te beoordelen is. Referenties vormen vooral ondersteunend bewijsmateriaal.

KWALITEITSCRITERIA OF EISEN AAN BEWIJSMATERIAAL

Een (schriftelijke) reflectie door de student (zo mogelijk op de feedback van de expert) gaat over de aan te tonen leeruitkomsten.

- Authenticiteit: dit verwijst naar het vertrouwen dat bewijsmateriaal in het portfolio ook een afspiegeling is van jouw de ervaring en deskundigheid. Als hieraan wordt getwijfeld, leidt dit tot een lagere kwaliteit van het bewijsmateriaal.
- Relevantie: dit betreft de mate waarin bewijsmateriaal de meest belangrijke elementen van één (of meerdere) leeruitkomsten dekt. Hoe specifieker het bewijsmateriaal, hoe relevanter het is.
- Relevantie: dit betreft de mate waarin bewijsmateriaal de meest belangrijke elementen van één (of meerdere) leeruitkomsten dekt. Hoe specifiek het bewijsmateriaal, hoe relevanter het is.
- Kwantiteit: dit heeft betrekking op de termijn (duur) waarin je gewerkt hebt aan een bepaalde leeruitkomst en op de hoeveelheid aangevoerd bewijsmateriaal.
- Variatie: hoe groter de variatie van contexten waarin ervaring wordt opgedaan, des te hoger de evidentie van het bewijsmateriaal.

VOORBEELDEN VAN BEROEPSPRODUCTEN

- Een samenhangende analyse van een vraagstuk om inzicht te krijgen.
- Een advies wat een opdrachtgever het beste kan doen om een situatie te veranderen of te verbeteren.
- Een ontwerp: visuele of schematische weergave van een product of interventie.
- Een concreet fysiek of digitaal product dat de gebruiker functioneel kan inzetten;
- Een handeling of professioneel gedrag tegenover belanghebbenden: klanten, patiënten, publiek, studenten, medewerkers;
- Officiële documenten die aangeven dat u betrokken was bij een relevant project;
- Een presentatie;
- Verslagen, plannen, rapporten die je schreef.

VRAGEN DIE JE HELPEN TE BEPALEN OF JE KLAAR BENT VOOR EEN ERVARINGSPORTFOLIO

Lever de bewijzen helder gestructureerd aan en lever niet meer bewijzen dan noodzakelijk aan.

Je kunt jezelf de volgende vragen stellen:

- Kan ik voldoende bewijsmateriaal voor het aantonen van de leeruitkomsten verzamelen gebruik makend van mijn ervaringen?
- Kan ik het bewijsmateriaal hiervan overleggen?
- Heb ik feedback ontvangen? Ben ik in staat de resultaten daarvan te betrekken in mijn zelfreflectie?
- Selecteer bewijzen of producten die je wilt inbrengen.
- Koppel het bewijsstuk aan een of meerdere leeruitkomsten
- Ben ik in staat om mijn zelfreflectie te verwoorden (bijvoorbeeld via de STARRT-methode)?
- Kan ik dit ook theoretisch onderbouwen? Ben ik in staat om dit te baseren op verschillende actuele bronnen?
- Ben ik in staat de leeruitkomsten aan te tonen in concreet waarneembaar gedrag?
- Kan ik voorbeelden geven en /of laten zien dat ik deze leeruitkomsten beheers?
- Ben ik in staat tot transfer (toepassen van kennis in een nieuwe situaties)?
- Schrijf de zelfbeoordeling per leeruitkomst.

STARRT-methode⁸

1. Noem een situatie die rijk genoeg is om de onderbouwing voor het bereiken van leeruitkomst volledig uit te kunnen werken (**Situatie**);
2. Geef de taakomschrijving (**Taakomschrijving**);
3. Omschrijf de activiteiten die u in deze taak, opdracht, functie heeft uitgevoerd. Gebruik hierbij de ik-vorm (**Activiteiten**);
4. Wat is het resultaat van jouw activiteiten (**Resultaat**)?
5. Geef tot slot aan wat je voor jezelf leerde in deze taak, opdracht, functie (**Reflectie**).
6. Hoe kunt je jouw ervaringen in de praktijk vertalen naar de opleiding (**Transfer**). Geef hier een beargumenteerde onderbouwing waarmee je aantoont deze vaardigheden of onderdelen ervan tot een bepaald niveau te bezitten in relatie tot de opleiding. Haal concreet materiaal aan, verwijst naar relevante situaties, vermeld gebruikte bronnen. Je kunt hierbij ook ingaan op jouw werkervaringen en andere relevante ervaringen: de complexiteit van jouw leerervaringen; het type / de grootte / hiërarchie van de organisatie, de geboden diensten of producten; het soort werk (betaald, onbetaald, stage) dat je hier deed en de taken en verantwoordelijkheden die hierbij hoorden; hoe je werd begeleid en hoe jouw functioneren werd beoordeeld; wat de relevantie hiervan is voor jouw opleiding.

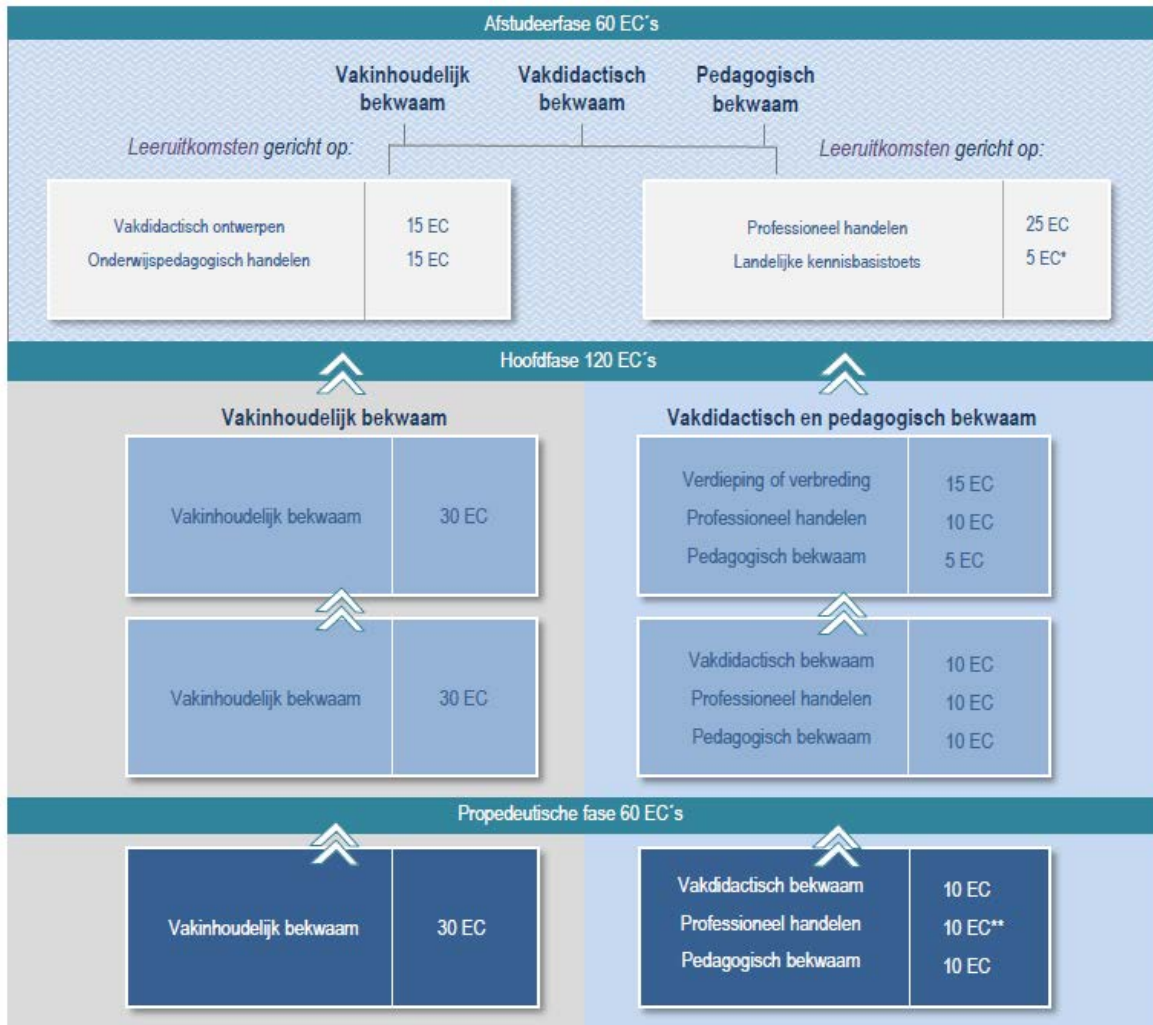
⁸ Pajmans A. (2016), *ASK and STARRT een cursus voor assessoren, Tilburg, interne publicatie*.

Begrip	Definitie
Aspirant-student	Aankomend student.
Assessment	Verzamelnaam voor toetsen die gericht zijn op het beoordelen van competenties in zo authentiek mogelijke beroepssituaties.
Assessor	Examinator, degene die in een assessment beoordeelt in welke mate de student competenties heeft verworven.
Eenheid van leeruitkomsten	Onderdeel van een opleiding dat met een tentamen wordt afgesloten. Na het behalen van het tentamen van een eenheid van leeruitkomsten worden de studiepunten of EC's behorende bij de eenheid toegekend.
ECTS of EC's	European Credit Transfer System. Het systeem om de studiepunten aan te duiden, zodanig dat internationale vergelijking mogelijk is. Wij spreken over EC's.
EVC	Erkenning van eerder Verworven Competenties
Intakegesprek	Gesprek dat op verzoek van de student plaatsvindt voor aanvang van de opleiding als de student denkt te beschikken over eerder verworven competenties. Bij een intakegesprek is sprake van een globale beoordeling, waar de student geen rechten aan kan ontlenuen.
Intake-assessment	Assessment dat op verzoek van de student plaatsvindt voor aanvang van de opleiding als de student denkt te beschikken over eerder verworven competenties. Het intake-assessment is feitelijk een leerwegaafhankelijke toets die de student al maakt, zonder dat hij staat ingeschreven. Voor het intake-assessment wordt een kostendekkend tarief in rekening gebracht.
Leeruitkomst	Inhoud en niveau van kennis, inzicht en vaardigheden die zijn vereist om een bepaald aantal studiepunten te behalen.
Eenheden van leeruitkomsten	Een of meerdere leeruitkomsten die samen een geheel vormen en leerwegaafhankelijk worden getoetst. Aan het tentamen voor de eenheid van leeruitkomsten zijn studiepunten gekoppeld.
Leerwegaafhankelijke toetsing	Tentaminering en examinering gericht op het beoordelen van door studenten gerealiseerde leeruitkomsten, waarbij de gehanteerde methoden en instrumenten voor tentaminering en examinering generiek zijn en niet uitsluitend te behalen zijn via het onderwijsaanbod van de opleiding.
Onderwijsleeractiviteiten	Alle activiteiten binnen de opleiding, gericht op leerprocessen, die het bereiken van leeruitkomsten stimuleren. Bijvoorbeeld onderwijsaanbod en werkplekleren. Dit worden ook wel modules genoemd.
OER	Onderwijs- en examenregeling. De OER bestaat uit algemene informatie voor alle opleidingen van Fontys Hogescholen, waaraan opleidingsspecifieke informatie is toegevoegd en welke onderdeel is van het opleidingsspecifieke deel van het Studentenstatuut.
Onderwijsovereenkomst	Overeenkomst tussen Fontys en de student, waarin in ieder geval de duur van de overeenkomst en het onderwijsprogramma voor de betreffende student worden vastgelegd.

Onderwijsprogramma of opleidingstraject	Geheel van activiteiten, die een student onderneemt in het kader van zijn opleiding, ter voorbereiding op de tentamens van de eenheden van leeruitkomsten.
Portfolio	(Digitale) verzameling van bewijsstukken, waarmee de student kan aantonen dat hij de eenheden van leeruitkomsten van een bepaalde opleiding beheerst.
Ervaringsportfolio	(Digitale) verzameling van bewijsstukken afkomstig uit eerdere ervaringen, werk- of stage situaties, waarmee de student kan aantonen dat hij de eindkwalificaties van een bepaalde opleiding beheerst.
Studieloopbaanbegeleider(SLB)	Begeleider van een student bij het maken van keuzes in het kader van zijn studie, o.a. de keuze voor het al dan niet gebruikmaken van onderwijsaanbod, het inzetten van de werkplek, de planning, de aanpak, de te maken keuzes en de voortgang van de studieloopbaan.
Vrijstelling	Gehele of gedeeltelijke ontheffing om te voldoen aan inschrijvings- en/of toelatingsvoorwaarden en/of het afleggen van tentamens.

BIJLAGE 6 OVERZICHT VAN HET CURRICULUM VAN FLOT

Hieronder vind je een overzicht van het curriculum van FLOT. Daarin zie je de eenheden van leeruitkomsten opgenomen in een omvang van minimaal 5 EC of een veelvoud daarvan (zie figuur 1).

Figuur 1 Curriculumopbouw FLOT